

Museet for Varde By og Omegn

Peter Nordahl Jensen
Team Plan
Varde Kommune
Årre

15. januar 2013

Vedr. sag nr. 12-1462 Nedrivning af møllehus på Skærbækvej 12
Matr. nr. 1a, Vallund by, Ølgod.

Mariann Ploug
museumsinspektør

E-Mail:
mp@vardemuseum.dk

Skærbæk Mølle Golfklub v/ Karen Teggaard har den 12. november 2012 søgt om tilladelse til at nedrive møllehuset ved Skærbæk Mølle.

Administration

Lundvej 4
DK-6800 Varde
Tlf.: (+45) 75 22 08 77
Fax: (+45) 75 22 07 16
vam@vardemuseum.dk
www.vardemuseum.dk

Skærbæk Vandmølle ligger ca. 2 km nordvest for Ølgod ved Skærbæk, der løber ud i Skjern Å. Møllen omtales første gang i 1582, og møllevirksomheden blev nedlagt i juli 1938.

I 2004 udarbejdede Ølgod Kommune Lokalplan 1.30 – Golfbane ved Skærbæk Møllegade, hvor der blandt andet står følgende (mine understregninger):

I Redegørelsesdel 2.0 nævnes det gamle møllehus som en del af ejendommen, samt at områdets ejer (Golfbanebestyrelsen) og Ølgod Museum har en aftale om samarbejde.

I Redegørelsesdel 5.0 nævnes det, at anvendelse og bevarelse af mølledammen og det gamle møllehus skal aftales med Ølgod Museum.

I Redegørelsesdel 6.0 fremhæves det, at en golfbane vil give publikum adgang til at opleve den flotte ådal med vandmøllen, mølledammen og de gamle dæmninger, samt at golfklubben har planer om at restaurere den gamle vandmølle.

Efter Redegørelsesdel 8.0 kan byrådet give dispensation til mindre væsentlige lempelser, der ikke ændrer på den særlige karakter af det område, der søges skabt eller fastholdt ved lokalplanen.

I Vedtægtsdel 1.1 nævnes, at det ene af planens to formål er at sikre, at området anvendes under hensyntagen til stedets særlige natur- og kulturværdier.

I Vedtægtsdel 3.5 nævnes, at det gamle møllehus med møllehjul og stemmeværk skal bevares efter aftale med Ølgod Museum.

I *Vedtægtsdel 6.4* nævnes, at anvendelse og bevaring af det gamle møllehus kun kan ske efter aftale med Ølgod Museum.¹

Der kan ikke være tvivl om, at Lokalplan 1.30 Ølgod forudsætter, at det gamle møllehus med møllehjul, stemmeværk, mølledam og dæmninger skal bevares. Det sammenhængende anlæg anses tydeligvis for at være bevaringsværdigt, selv om det ikke er søgt fredet. Det er derfor beklageligt, at der tilsyneladende hverken er foretaget istandsættelse eller vedligeholdelse af mølleanlægget siden lokalplanens vedtagelse.

En restaurering vil givet vis være en bekostelig affære, men et istandsat møllehus vil sammen med resten af anlægget kunne give publikum en god oplevelse og en bedre forståelse af det landskab, som befolkningen siden 1500-tallet har formået at udnytte, så mølleværket kunne drives.

Hvis der gives tilladelse til nedrivning af møllehuset med vandhjul vil et autentisk anlæg med stor kulturhistorisk fortællerværdi for Ølgod-området gå tabt.

Varde, den 7. januar 2012 – Mariann Ploug

Kilder

Lokalplan 1.30 Ølgod, Golfbane ved Skærbæk Møllegade

Steen B. Bøcher: Vandmøller og andre Vandkraftudnyttelser i Ribe Amt. Historisk Samfund for Ribe Amt 1944, side 133-136 (Skærbæk Mølle).

Mogens Holm: Skjærbæk Vandmølle i Vallund, Ølgod Sogn. Ølgod Museum årgang 32, 1998, side 21-31.

Søren Manø: Christen Christensen i List. Ølgod Museum årgang 32, 1998, side 17-20.

H. Ølgaard: Fra Assenbæk og Skærbæk Stampemøller. Fra Ribe Amt, bd. 13, side 448-453.

¹ Ølgod Museum blev lagt sammen med Museet for Varde By og Omegn i 2007.